

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 31 maja 2022 roku

W dniu 31 grudnia 2021 roku A. E. (1) wniosła o zasądzenie od pozwanej (...) spółki akcyjnej z siedzibą w K. kwoty 39.313.961 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 29 października 2021 roku do dnia zapłaty. Strona powodowa wniosła o rozpoznanie sprawy z pominięciem przepisów o postępowaniu gospodarczym oraz wniosła o zasądzenie od pozwanej na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w maksymalnej wysokości według norm przepisanych.

Powódka wskazała, że jest akcjonariuszem (...) spółki akcyjnej z siedzibą w K., posiadającym w kapitale zakładowym 560.507 akcji, będących akcjami imiennymi serii (...) o numerach od A 2.667.858 do A 3.228,364, o wartości nominalnej 560.507,00 zł, co stanowi 8% kapitału zakładowego spółki oraz 9,99% głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy. W ocenie powódki M. W. (52% akcji i 50,62% głosów), wykorzystując swoją pozycję akcjonariusza większościowego i decydenta w zarządzie, dąży do usunięcia powódki z akcjonariatu, czyniąc to wbrew interesom powódki, z wyrządzeniem jej znacznej szkody majątkowej. Powyższe znajduje potwierdzenie między innymi w uchwale w sprawie przyznania zarządowi spółki upoważnienia do podwyższenia kapitału zakładowego w ramach kapitału docelowego, którego realizacja spowoduje rozwodnienie udziału powódki w kapitale zakładowym poniżej 5%. Zdaniem powódki możliwe będzie wtedy przeprowadzenie przez zarząd procedury przymusowego wykupu akcji powódki po cenie ustalonej przez biegłego wybranego przez walne zgromadzenie pozwanej. W związku z powyższym powódka podjęła decyzję o opuszczeniu akcjonariatu spółki w oparciu o procedurę dobrowolnego umorzenia akcji przy wykorzystaniu umorzenia automatycznego. Zarząd pozwanej odmówił powódce nabycia akcji celem umorzenia i zapłaty wynagrodzenia za umorzone akcje. Zdaniem powódki pozwana narusza tym prawa akcjonariusza mniejszościowego do opuszczenia struktury właścicielskiej w sposób przewidziany w statucie. Sporna kwota dochodzona miała być – jak wskazała powódka – tytułem odszkodowania za odmowę wypłaty wynagrodzenia za umorzone akcje, ewentualnie tytułem odszkodowania za odmowę powzięcia przez zarząd pozwanej deklaratoryjnej uchwały o umorzeniu akcji.

(pozew – k. 3-51)

Postanowieniem z dnia 21 stycznia 2022 roku Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił wniosek powódki o udzielenie zabezpieczenia roszczenia.

(postanowienie – k. 574; postanowienie z uzasadnieniem – k. 631-635)

W dniu 2 marca 2022 roku strona pozwana złożyła odpowiedź na pozew, wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pisma pozwana wskazała, że § 15a ust. 2 pkt 4 i ust. 3 pkt 4 oraz § 15 ust. 9 statutu pozwanej spółki są nieważne.

(odpowiedź na pozew – k. 638-651)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana (...) spółka akcyjna z siedzibą w K. działa w formie spółki akcyjnej, której akcjonariuszem jest m.in. powódka A. E. (1).

Kapitał zakładowy pozwanej wynosi 7.006.340 zł i dzieli się na 7.006.340 akcji o wartości nominalnej 1 zł każda.

(okoliczności bezsporne; nadto: odpis aktualny z Rejestru przedsiębiorców KRS dla pozwanej – k.65-70)

Zgodnie z § 15 ust. 1 statutu pozwanej spółki (dalej jako: „statut”) w spółce możliwe było umorzenie akcji, które następowało za zgodą akcjonariusza w drodze nabycia akcji przez spółkę (umorzenie dobrowolne) oraz bez zgody akcjonariusza na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia (umorzenie przymusowe). Umorzenie akcji wymagało uchwały Walnego Zgromadzenia, która powinna określać w szczególności podstawę prawną umorzenia, wysokość wynagrodzenia przysługującego akcjonariuszowi akcji umorzonych bądź uzasadnienie umorzenia akcji bez wynagrodzenia oraz sposób obniżenia kapitału zakładowego (§ 15 ust. 2 statutu).

Akcjonariuszom przysługiwało uprawnienie do złożenia spółce na piśmie oferty nabycia posiadanych przez nich akcji jako akcji własnych spółki celem ich umorzenia, w której wyznacza zarządowi termin nie krótszy niż 7 dni do nabycia akcji własnych lub też wskazania innego nabywcy akcji. Brak zgody spółki na nabycie akcji własnych i niewskazanie przez spółkę innego nabywcy akcji powodował skutki określone w § 15a ust. 2 pkt 4 statutu (§ 15 ust. 9 statutu).

Zgodnie z przywołanymi postanowieniami statutu, akcje ulegały umorzeniu bez powzięcia uchwały Walnego Zgromadzenia w razie ziszczenia się co najmniej jednego ze zdarzeń wskazanych w pkt 1-4 (§ 15a ust. 2 statutu). Zgodnie z treścią § 15a ust. 2 pkt 4 statutu, brak zgody zarządu spółki na nabycie akcji własnych celem umorzenia od akcjonariusza i niewskazanie przez zarząd innego nabywcy tych akcji był przesłanką do umorzenia akcji bez powzięcia uchwały Walnego Zgromadzenia. Przesłanka powodująca umorzenie akcji następowała w dniu złożenia przez zarząd oświadczenia o niewyrażeniu zgody na nabycie akcji własnych celem ich umorzenia i niewskazania innego nabywcy tych akcji. W sytuacji braku oświadczenia zarządu umorzenie następowało z upływem terminu wyznaczonego zarządowi przez akcjonariusza, który będzie nie krótszy niż 7 dni od daty otrzymania pisma.

Zgodnie z § 15a ust. 3 pkt 4 statutu, w przypadku zaistnienia przesłanki określonej w ust. 2 pkt 4 powyżej – umorzeniu ulegały wszystkie akcje zaproponowane przez akcjonariusza zarządowi spółki do nabycia celem ich umorzenia.

Stosownie do treści § 15a ust. 5 statutu, w przypadku umorzenia akcji, akcjonariuszowi powinno zostać wypłacone wynagrodzenie nie niższe od wartości przypadających na akcję aktywów netto, wskazanych w sprawozdaniu finansowym za ostatni rok obrotowy, pomniejszonych o kwotę przeznaczoną do podziału między akcjonariuszy.

Zgodnie z brzmieniem § 15a ust. 6 statutu, wynagrodzenie za umorzone akcje miało zostać wypłacone w terminie do 30 dni od daty skutecznego umorzenia akcji albo w innym terminie, określonym uchwałą zarządu, pod warunkiem, że akcjonariusz, które akcje są umarzane, wyraził na to zgodę.

Zmiana statutu pozwanej polegająca na dodaniu § 15a, regulującego umorzenie automatyczne, została dokonana uchwałą walnego zgromadzenia z dnia 30 lipca 2013 roku, zaprotokołowaną przez notariusza E. M. w Kancelarii Notarialnej w K. za repertorium A nr 5111/2013 oraz wpisem nr 13 do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 9 października 2013 roku

(statut pozwanej – k.110-120; odpis aktualny z Rejestru przedsiębiorców KRS dla pozwanej – k.65-70; odpis zupełny z Rejestru przedsiębiorców KRS dla pozwanej)

Pozwana zarejestrowała emisje czterech serii akcji:

- seria ZAŁOŹYCIEL – 20 kwietnia 2004 roku,
- seria (...) – 5 listopada 2004 roku,
- seria (...) – 30 września 2005 roku,
- seria (...) – 5 marca 2015 roku.

Powódce przysługują akcje imienne uprzywilejowane serii (...) od 2.667.858 do 3.228.364, łącznie 560.507 akcji.

(lista uprawnionych – k.99-105)

Pismem z 20 października 2021 roku, doręczonym pozwanej 21 października 2021 roku, powódka złożyła pozwanej ofertę nabycia 100% posiadanych przez powódkę akcji w kapitale zakładowym pozwanej (560.507 akcji imiennych serii (...) o numerach od A 2.667.858 do A 3.228.364) o wartości nominalnej 1,00 zł za jedną akcję, o łącznej wartości nominalnej 560.507,00 zł – w celu ich umorzenia i wezwała pozwaną do nabycia akcji w terminie 7 dni od dnia doręczenia zarządowi spółki wezwania. Powódka wskazała, że zgodnie z treścią statutu, wynagrodzenie wypłacane akcjonariuszowi w przypadku umorzenia akcji winno odpowiadać co najmniej wartości przypadających na akcje wartości netto wskazanych w sprawozdaniu finansowym za ostatni rok obrotowy, pomniejszonych o kwotę przeznaczoną do podziału między akcjonariuszy. W związku z powyższym, wobec treści sprawozdania finansowego za rok 2020, wynagrodzenie za 1 akcję winno wynosić nie mniej niż 70,14 zł, a zatem żądana przez powódkę kwota wynagrodzenia za umarżane akcje wynosiła 39.316.097,12 zł.

(wezwanie do nabycia akcji – k.281)

Podczas Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia pozwanej w dniu 25 października 2021 roku, podjęto między innymi uchwałę w sprawie zmiany statutu spółki odnośnie do upoważnienia zarządu pozwanej do podwyższenia kapitału zakładowego spółki o kwotę nie wyższą niż 5.254.755 zł poprzez emisję nie więcej niż 5.254.755 akcji o wartości nominalnej 1,00 zł każda.

Powódka głosowała przeciw uchwale i zgłosiła wobec niej sprzeciw.

(protokół z (...) z 25.10.2021 – k.72-97)

Pismem z dnia 26 października 2021 roku pozwana odmówiła nabycia akcji powódki.

(pismo pozwanej powódki z 26.10.2021 – k.283)

Pismem z 28 października 2021 roku powódka wezwała pozwaną do wykonania procedury umorzenia akcji poprzez podjęcie w terminie 7 dni uchwały o umorzeniu automatycznym 100% posiadanych przez powódkę akcji w kapitale zakładowym pozwanej.

(pismo powódki z 28.10.2021 – k.285)

Na koniec 2020 roku aktywa pozwanej wynosiły łącznie 493.009.860,63 zł, a suma zobowiązań i rezerw na zobowiązania pozwanej wynosiła 144.642.710,67 zł. Kapitał (fundusz) własny pozwanej wynosił 348.367.149,96 zł.

(sprawozdanie finansowe pozwanej za 2020 rok – k.290-372 i k.483-523)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie przedłożonych dokumentów w sprawie. Sąd nie wziął pod uwagę, ustalając stan faktyczny, załączonego przez powódkę szeregu aktów notarialnych umów darowizn oraz oświadczeń o ustanowieniu użytkowania zawartych między jej rodzicami – M. i H. W. a M. W., z racji tego, że fakt ich zawarcia nie ma związku z przedmiotową sprawą. Z tego samego powodu Sąd nie uwzględnił zeznań podatkowych przedłożonych przez powódkę.

Sąd, na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c. pominął wnioski powódki o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków A. E. (2) i F. E. oraz z przesłuchania stron, na podstawie art. 235² § 1 pkt 1 k.p.c. pominął wniosek powódki o dopuszczenie dowodu z opinii prawnych prof. dr hab. M. R. oraz prof. dra hab. T. S., na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c. pominął wniosek pozwanej o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka H. W. oraz z przesłuchania stron, a także na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 i 5 k.p.c. pominął wnioski pozwanej o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z racji tego, że wnioski te były nieprzydatne w niniejszym postępowaniu.

Przedmiotowy spór jest przede wszystkim sporem o prawo, a w dalszej kolejności sporem o fakty, dla ustalenia których wystarczające było przeprowadzenie postępowania dowodowego z dokumentów powołanych wyżej.

Prowadzenie dowodów z osobowych źródeł dowodowych na okoliczności związane z sytuacją rodzinną akcjonariuszy pozwanej, waśni między nimi na tle osobistym i finansowym, a także na okoliczność motywów, jakimi kierowała się powódka składając pozwanej ofertę nabycia 100% posiadanych przez siebie akcji nie miały żadnego znaczenia z punktu widzenia przedmiotu postępowania.

Opinia biegłego z zakresu rachunkowości, zawnioskowana przez pozwaną na okoliczność rzeczywistej wartości aktywów netto, była nieprzydatna, bowiem sposób obliczenia wynagrodzenia akcjonariusza za umarżane akcje wynikał ze statutu i dla dokonania tego obliczenia wystarczające było dysponowanie sprawozdaniem finansowym pozwanej za 2020 rok, który do akt złożyła powódka.

Odnosnie zaś do opinii prawnych należy wskazać, że obecnie obowiązujące przepisy nie pozwalają dowodzić prawa, chyba że jest to prawo obce, co jednak nie miało miejsca w niniejszej sprawie.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Powództwo było bezzasadne i w związku z tym podlegało oddaleniu.

Zgodnie z treścią art. 359 § 1 k.s.h. akcje mogą być umorzone w przypadku, gdy statut tak stanowi. Akcja może być umorzona albo za zgodą akcjonariusza w drodze jej nabycia przez spółkę (umorzenie dobrowolne), albo bez zgody akcjonariusza (umorzenie przymusowe). Umorzenie dobrowolne nie może być dokonane częściej niż raz w roku obrotowym. Przesłanki i tryb przymusowego umorzenia określa statut.

Stosownie zaś do treści art. 359 § 6 k.s.h. statut może stanowić, że akcje ulegają umorzeniu w razie ziszczenia się określonego zdarzenia bez powzięcia uchwały przez walne zgromadzenie. Stosuje się wówczas przepisy o umorzeniu przymusowym. W przypadku ziszczenia się określonego w statucie zdarzenia, o którym mowa w § 6, zarząd podejmuje niezwłocznie uchwałę o obniżeniu kapitału zakładowego (art. 359 § 7 k.s.h.). Zmiana statutu przewidująca przymusowe umorzenie akcji nie może dotyczyć akcji, które zostały objęte przed jej wpisem do rejestru (art. 359 § 5 k.s.h.).

Wskazać należy, że zmiana statutu pozwanej polegająca na dodaniu § 15a, regulującego umorzenie automatyczne, została dokonana wpisem nr 13 do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 9 października 2013 roku. Akcje serii (...), posiadane przez powódkę i objęte jej pismem z 20 października 2021 roku, którym miała zainicjować procedurę automatycznego umorzenia akcji (oferta nabycia 100% posiadanych przez powódkę akcji) zarejestrowane zostały 5 listopada 2004 roku; akcje serii (...) zarejestrowane zostały 30 września 2005 roku, a akcje serii (...) w dniu 5 marca 2015 roku. Oznacza to, że tylko akcje serii (...) mogą być umorzone automatycznie w trybie przewidzianym w § 15a statutu, bowiem tylko te akcje zostały objęte po zmianie statutu przewidującego przymusowe umorzenie akcji.

Powódka jest posiadaczem akcji serii (...), co wynika z dokumentu w postaci listy uprawnionych dla pozwanej spółki. Powódka objęła zatem akcje serii (...) przed dniem wpisu dotyczącego zmiany statutu. Mając na uwadze treść art. 359 § 5 k.s.h., akcje powódki nie mogły zostać umorzone niezależnie od jej zgody.

Zaznaczyć przy tym należy, że przepis art. 359 § 6 zd. 2. k.s.h. nakazuje stosować do umorzenia automatycznego przepisy o umorzeniu przymusowym. Ponieważ ustawodawca nie wskazał, że przepisy te należy stosować odpowiednio, to należy je stosować wprost, co oznacza, że nie można ich pomijać.

Z art. 359 § 6 k.s.h. wynika, że do tzw. umorzenia automatycznego stosuje się przepisy o braku potrzeby wyrażenia zgody przez akcjonariusza (art. 359 § 1 zd. 2. k.s.h.), o konieczności określenia przesłanek i trybu umorzenia w statucie (art. 359 § 1 in fine k.s.h.), o obowiązku wypłaty wynagrodzenia za umorzenie i jego minimalnej wysokości (art. 359 §

2 k.s.h.) oraz o bezskuteczności zmiany statutu przewidującej automatyczne umorzenie w stosunku do akcji objętych przed wpisem zmiany do rejestru (art. 359 § 5 k.s.h.) (tak np. R. Pabis, [w:] Z. Jara (red.), Kodeks spółek handlowych. Komentarz, Warszawa 2022, Komentarz do art. 359)

Nawet zresztą przy odpowiednim stosowaniu należałoby rozważyć, czy ten akurat przepis może być pominięty.

Nie można również podzielić argumentacji powódki, że każde umorzenie zainicjowane przez akcjonariusza, tj. – w domyśle – dokonywane za jego zgodą, jest umorzeniem dobrowolnym, a tym samym nie stosuje się do niego przepisów o umorzeniu przymusowym. Przepisy te bowiem stosuje się nie dlatego, że powódka nie wyraziła na umorzenie zgody, lecz dlatego, że jest to umorzenie automatyczne, do którego wprost stosuje się przepisy o umorzeniu dobrowolnym. Przyjmując optykę powódki należałoby uznać, że przepis art. 359 § 6 zd. 2. k.s.h. jest zbędny, stanowi superfluum ustawowe, bowiem dla rozstrzygnięcia, czy do danego umorzenia automatycznego stosuje się przepisy art. 359 § 2 zd. 2. i § 5 k.s.h. wystarczające byłoby ustalenie, czy akcjonariusz wyraża zgodę na umorzenie automatyczne czy też takiej zgody nie wyraża (art. 359 § 1 k.s.h.). Nie można również podzielić zdania powódki, że to tylko od woli danego akcjonariusza powinno zależeć, czy jego akcje zostaną umorzone w sposób automatyczny, nawet jeśli zostały objęte przed stosowną zmianą statutu, bowiem skoro z umorzeniem akcji wiąże się wypłata wynagrodzenia, to ma to również istotne znaczenie dla spółki, pozostałych akcjonariuszy lub interesariuszy spółki. Wszystkie te podmioty mogły podejmować swoje działania w założeniu, że akcje objęte przed stosowną zmianą statutu nie zostaną umorzone w trybie przewidzianym w § 15a statutu, bowiem taką gwarancję wprowadzał przepis art. 359 § 5 w zw. z art. 359 § 6 zd. 2. k.s.h.

Należy podnieść, że w literaturze wskazuje się, że są trzy rodzaje umorzeń, tj. dobrowolne, przymusowe i automatyczne (podział ze względu na przyczynę umorzenia), lub też że umorzenie automatyczne jest szczególnym rodzajem umorzenia przymusowego (z uwagi na dychotomiczny podział art. 359 § 1 k.s.h.) (tak np. A. Szumański, Komentarz do KSH, Legalis 2022, Komentarz do art. 359). Nie przyjmuje się zatem postulowanej przez powódkę konstrukcji, że umorzenie automatyczne może być wariacją umorzenia dobrowolnego, do którego nie znajdują zastosowania przepisy o umorzeniu przymusowym.

W konsekwencji należało uznać, że strona powodowa nie mogła zainicjować procedury umorzenia akcji w trybie § 15a statutu. Nie potrzeba zatem roztrząsać ważności bądź nieważności tych postanowień umownych, stosownie do zarzutów postawionych przez pozwaną. Należy jedynie zaznaczyć, że im trudniej zbywalne są akcje, a statut pozwanej dość istotnie tę zbywalność ogranicza, to tym bardziej liberalnie należy oceniać regulacje związane z umorzeniem akcji; oczywiście nie naruszając granic określonych ustawą.

Skoro powódka nie zainicjowała, bo nie mogła, procedury umorzenia akcji, to nie mogło dojść do wyrządzenia jej przez pozwaną szkody, a zatem i powstania po stronie powódki roszczenia indemnizacyjnego (art. 471 k.c. w zw. z art. 2 k.s.h.).

Na marginesie i dla porządku należy wskazać ma kilka kwestii, przy czym konstatacje te zostaną poczynione przy założeniu, że powódka skutecznie zainicjowała procedurę umorzenia akcji (z czym Sąd się nie zgadza), a postanowienia statutu są ważne.

Wysokość wynagrodzenia przypadającego dla powódki za sporne akcje byłaby wynikiem kilku podstawowych działań. Stosownie do treści § 15a ust. 5 statutu, w przypadku umorzenia akcji, akcjonariuszowi powinno zostać wypłacone wynagrodzenie nie niższe od wartości przypadających na akcję aktywów netto, wskazanych w sprawozdaniu finansowym za ostatni rok obrotowy, pomniejszonych o kwotę przeznaczoną do podziału między akcjonariuszy. Przez aktywa netto rozumie się aktywa jednostki pomniejszone o zobowiązania, odpowiadające wartościowo kapitałowi (funduszowi) własnemu (art. 3 ust. 1 pkt 29 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 217). Ponieważ suma aktywów pozwanej na koniec 2020 roku wynosiła 493.009.860,63 zł, a suma zobowiązań i rezerw na zobowiązania pozwanej wynosiła 144.642.710,67 zł, to aktywa netto wynosiły 348.367.149,96 zł. Jest to zgodne z wysokością kapitału (funduszu) własnego pozwanej, który wedle sprawozdania finansowego za 2020 rok na koniec tego roku wynosił 348.367.149,96 zł. Strony nie wskazywały, jaka kwota została przeznaczona do podziału

między akcjonariuszy. Oznacza to, że na jedną akcję przypadają aktywa netto w wysokości 49,72 zł (348.367.149,96 zł / 7.006.340 akcji). Kwota ewentualnego wynagrodzenia wyniosłaby zatem 27.869.362,05 zł (49,72 zł x 560.507 akcji).

Dalej, wedle art. 360 § 1 k.s.h. umorzenie akcji wymaga obniżenia kapitału zakładowego (zd. 1.); uchwała o obniżeniu kapitału zakładowego powinna być powzięta na walnym zgromadzeniu, na którym powzięto uchwałę o umorzeniu akcji (zd. 2.). W niniejszej sprawie, gdyby uznać, że akcje powódki mogą być umorzone, co z kolei jest nieuprawnione, to nie znajdowałby oczywiście zastosowania przepis art. 360 § 1 zd. 2. k.s.h., a to z uwagi na treść art. 359 § 7 k.s.h. (na co wskazuje również treść art. 455 § 3 k.s.h.). Tym niemniej, wedle dyspozycji art. 360 § 1 zd. 1. i art. 359 § 7 k.s.h. dla umorzenia akcji konieczne jest podjęcie przez zarząd pozwanej uchwały o obniżeniu kapitału zakładowego. Taka uchwała nie została podjęta.

Wedle art. 360 § 4 zd. 1. k.s.h., umorzenie akcji następuje z chwilą obniżenia kapitału zakładowego. To z kolei wymaga zmiany statutu (art. 455 § 1 k.s.h.), co dotyczy również obniżenia kapitału zakładowego w okolicznościach określonych w dyspozycji art. 455 § 3 k.s.h., tj. w przypadku umorzenia akcji m.in. w trybie art. 359 § 7 k.s.h. (wtedy jedynie uchwała walnego zgromadzenia jest zastępowana przez uchwałę zarządu zaprotokołowaną przez notariusza). Z kolei zmiana statutu następuje dopiero z chwilą jej wpisu do rejestru, bowiem wpis ma charakter konstytutywny (art. 430 § 1 k.s.h.).

W konsekwencji należy uznać, że nawet gdyby przyjąć, że akcje powódki mogą być objęte umorzeniem automatycznym, to do takiego umorzenia dotychczas nie doszło. Zatem nie mogło dojść do szkody w postaci braku wypłaty wynagrodzenia za akcje należnego wskutek umorzenia udziałów, te bowiem nadal powódce przysługują.

Z kolei przyjmując założenie, że akcje powódki mogły być objęte umorzeniem przymusowym i pozwana nie wykonała wynikającego ze statutu (który, trzeba przyznać, reguluje stosunek cywilnoprawny – stosunek członkostwa w spółce akcyjnej) obowiązku umorzenia udziałów (na co złożyłyby się czynności w postaci podjęcia stosownej uchwały zarejestrowanej przez notariusza i zgłoszenie tej czynności do sądu rejestrowego) to i tak trudno w rozpoznawanej sprawie mówić o szkodzie powódki, a już z pewnością w wysokości wskazanej w pozwie (czy też obliczonej wyżej jako kwota aktywów netto przypadająca na akcje powódki: 27.869.362,05 zł, bowiem powódka określając wysokość żądania pozwu przez liczbę wszystkich akcji pozwanej podzieliła wszystkie aktywa pozwanej, a nie jedynie aktywa netto, jak stanowi statut). Uwagi powódki najwidoczniej uszło, że wynagrodzenie stanowi ekwiwalent umorzonych udziałów. Szkada w rozumieniu art. 361 k.c. to – najprościej mówiąc – zmniejszenie się aktywów, realnych lub potencjalnych, lub zwiększenie pasywów poszkodowanego wskutek działania szkodzącego. Skoro akcje pozwanej nie zostały umorzone i pozwana je nadal posiada, to oznacza, że one nadal mogą zostać umorzone lub zbyte. Nie można zatem żądać ekwiwalentu za akcje oraz posiadać tych akcji, za które można dostać cenę (w wypadku sprzedaży) lub wynagrodzenie (w wypadku umorzenia). Akcje, które nadal są w majątku powódki mają określoną wartość ekonomiczną, uprawniają do dywidendy, etc. Dopiero w razie zbycia lub umorzenia akcji pozwanej można porównać stan jej majątku po nastąpieniu jednego z tych zdarzeń ze stanem tego majątku, jaki by zaistniał w razie umorzenia automatycznego akcji powódki przez pozwaną wskutek czynności podjętych przez powódkę w październiku 2021 roku. Gdyby nawet przyjąć, że szkoda tego rodzaju następuje już z chwilą odmowy przez pozwaną umorzenia automatycznego akcji powódki, to wysokość tej szkody stanowiłaby jedynie różnicę między wartością akcji w majątku powódki w tak oznaczonej dacie, a wysokością wynagrodzenia, które powódka by uzyskała wskutek umorzenia przymusowego. Powódka nie zgłosiła stosownych dowodów w celu wykazania tak ujętej wysokości odszkodowania.

Ze względów wskazanych powyżej, Sąd w punkcie 1 wyroku oddalił powództwo.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. Powódka przegrała sprawę w całości w związku z tym to na niej spoczywa obowiązek zwrotu kosztów procesu stronie pozwanej. Na koszty procesu należne pozwanej od powódki składało się wynagrodzenie pełnomocnika w osobie radcy prawnego w kwocie 25.000,00 zł (§ 2 pkt 9 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych, Dz.U. z 2018 r. poz. 265) oraz 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W punkcie 3. wyroku, na podstawie art. 84 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1125) Sąd nakazał wypłacić powodce ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 12.000,00 zł tytułem zwrotu zaliczki uiszczonej przez powódkę na poczet wynagrodzenia zarządców.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powódki.